

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/196/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613202485
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7613202485.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Zuzany Matyiovej vo veci žalobcu D. P. nar. X.X.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XXA, A., proti žalovanej O. U., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom F. Q. XX, A., t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom pre toto konanie E. A., F. E. H. X, A., o zaplatenie 1.063,43 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 20. januára 2014, č. k. 4C/148/2013-67

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutom výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a v súvisiacich výrokoch o trovách konania.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 298,25 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 28.12.2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu čo do uplatnených úrokov zamietol.

O trovách konania rozhodol súd tak, že žiaden z účastníkov, ani štát, nemá právo na ich náhradu trov konania.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplatenia istiny 1.063,43 Eur na tom skutkovom základe, že žalovaná a jej manžel D. U. uzavreli so J. R. J. dňa 30.10.1989 zmluvu o pôžičke č. 465788, na základe ktorej im bola poskytnutá pôžička vo výške 13.000,- Kčs, ktorú boli dlžníci povinní splácať s úrokmi vo výške 8 % ročne v pravidelných mesačných splátkach po 460,- Kčs počnúc mesiacom január 1990. Pre prípad omeškania so splácaním predmetnej pôžičky bol v zmluve dohodnutý úrok vo výške 12 % ročne. Zmluvu o pôžičke ako ručiteľ podpísal žalobca a ďalší ručiteľ C. C.. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci nespĺnili dobrovoľne to, čo im ukladalo vykonateľné rozhodnutie súdu - platobný rozkaz Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. Ro 454/91, po postúpení pohľadávky pôvodným postupcom J. J. a s. T. na postupníka G. M. a s. T., bola vedená na vymoženie práva priznaného súdnym rozhodnutím exekúcia. Po začatí exekučného konania podľa tvrdenia žalobcu tento zaplatil za žalovanú, keďže jej manžel D. U. zomrel, na istine 776,83 Eur a trovy exekučného konania 286,60 Eur, vrátane DPH.

Žalovaná sa nachádza na neznámom mieste, preto jej súd ustanovil v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku za opatrovníka E. U., syna žalovanej. Následne súd zistil, že E. U. sa odsťahoval do I. a jeho pobyt nie je známy. Z tohto dôvodu súd zrušil uznesenie o ustanovení opatrovníka E. U. a žalovanej za opatrovníčku ustanovil E. A..

Z vykonaného dokazovania vzal súd za preukázané, platobným rozkazom z 18. apríla 1991, sp. zn. Ro 454/91, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. mája 1991, bol žalobca spolu s ďalším ručiteľom C. C. a priamymi dlžníkmi D. U. a O. U. zaviazaný zaplatiť J. R. J. T. sumu 10.130,- Kčs s 12 % úrokom od 17.3.1991 do zaplatenia a trovy konania 458,- Kčs s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. K úhrade žalovanej istiny a príslušenstva boli zaviazaní titulom poskytnutej zmluvy o pôžičke O. U. a D. U. vo výške 13.000,- Kčs na základe zmluvy o pôžičke z 30.10.1989. C. C. a žalobca podpísali zmluvu o pôžičke ako ručiteľia. Na tamojšom súde sa pod sp. zn. 15Er/8/2011 na Exekútorskom úrade JUDr. Rudolfa Krutého pod zn. EX 18577/10 viedlo exekučné konanie proti povinným C. C., O. U. I. D. P. pre vymoženie žalovanej sumy. Z oznámenia súdneho exekútora súd zistil, že na účet exekútora boli prijaté dve platby a to dňa 12.9.2011 platba vo výške 736,39 Eur od povinného C. C. a dňa 27.12.2011 platba vo výške 326,86 Eur od povinného D. P.. Z ďalšieho oznámenia exekútora mal súd preukázané, že zo sumy 326,86 Eur, ktorú uhradil žalobca na túto exekúciu dňa 27.12.2011, bola suma 298,25 Eur použitá na uspokojenie nároku oprávneného, ktorým je na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 5.9.2002 spoločnosť G. M. a.s. T.. Suma 28,61 Eur bola použitá na úhradu trov exekúcie. Exekučné konanie bolo ukončené a exekútor dňa 4.1.2012 vrátil poverenie na vykonanie exekúcie. Súd poukázal na ust. § 550, § 511 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, pričom mal za preukázané, že v rámci exekučného konania žalobca uhradil dňa 27.12.2011 sumu 326,86 Eur, z toho na nárok oprávneného bola použitá suma 298,25 Eur. Zvyšok pohľadávky bol uhradený ďalším povinným, C. C., vo výške 736,79 Eur. Uzavrel, že ručiteľovi nevzniká nárok na náhradu trov konania a exekúcie, v ktorej bol voči nemu vymáhaný dlh veriteľom. Ručiteľ má totiž podľa citovaného ustanovenia § 550 Občianskeho zákonníka povinnosť plniť dlh, ak ho nespľnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Písomná výzva veriteľa bola preukázaná dorúčením predžalobnej upomienky zo dňa 21.1.1991 nachádzajúcej sa v spise Ro 454/91. Splnením povinnosti po výzve veriteľa má ručiteľ možnosť predísť trovám, ktoré vznikli veriteľovi v súvislosti so súdnym konaním a vymáhaním tejto pohľadávky. Z uvedených dôvodov súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 298,25 Eur a úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z priznanej sumy od 28.12.2011. V prevyšujúcej časti, t.j. nad sumu 298,25 Eur, ktorá predstavuje trovy exekúcie a časť výšky pohľadávky zaplatenej ďalším dlžníkom C. C. súd žalobu zamietol. Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. (ku dňu 28.12.2011 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola stanovená na 1 %, teda súd priznal žalobcovi úroky vo výške 9 %).

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a ich náhradu žiadnemu z účastníkov nepriznal, nakoľko žalobca mal v konaní čiastočný úspech. O trovách štátu súd rozhodol v zmysle § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V tomto konaní vznikli trovy štátu tým, že žalobcovi bol priznaný rozhodnutím Centra právnej pomoci Prešov bezplatný právny zástupca. Keďže žalobca mal úspech v spore iba v pomernej časti, trovy právneho zastúpenia žalobcu bude znášať štát.

Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietavom výroku zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalovanú zaviazže na náhradu trov celého konania. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a), c), d), e) a f) O.s.p.

Žalobca je toho názoru, že súd nesprávne zistil a vyhodnotil skutkový stav, a to malo za následok, že vo veci nesprávne rozhodol. Súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že z oznámenia súdneho exekútora zistil, že na účet exekútora boli prijaté dve platby, a to dňa 12.09.2011 platba vo výške 736,39 Eur od povinného C. C. a dňa 27.12.2011 platba vo výške 326,86 Eur od povinného D. P.. Súd mal teda za preukázané, že žalobca D. P. uhradil sumu 326,86 Eur a zostávajúcu časť uhradil C. C.. Žalobca však tvrdí, že mu z jeho bankového účtu boli súdnym exekútorom JUDr. Krutým stiahnuté finančné prostriedky spolu vo výške 1.063,25 Eur. Konkrétne podľa informatívneho výpisu z účtu žalobcu, ktorý priložil k odvolaniu, mu bola žalovaná suma zo strany JUDr. Krutého odpísaná z účtu celkom v sume 1.063,25 Eur (19.05.2011 suma 487,20 Eur, 26.05.2011 suma 38,79 Eur, 28.06.2011 suma 165,26 Eur, 26.08.2011 suma 45,14 Eur a 22.12.2011 suma 326,86 Eur). Pri všetkých týchto platbách je uvedená značka EX 18577/10. Žalobca v priebehu prvostupňového konania nepredložil tento výpis z dôvodu ťažšej komunikácie a sluchového postihnutia, navyše ani týmto výpisom v danom čase nedisponoval. Žalobca je jednoduchý človek, bez vyššieho vzdelania a z pomerov, kde vyrastal, jeho právne vedomie nemôže byť na takej úrovni, aby riadne rozumel priebehu konania, a to napriek snahe o podrobné vysvetlenie či už zo strany súdu alebo právneho zástupcu. Žalobca nevie vysvetliť, prečo exekútor JUDr.

Krutý podal prvostupňovému súdu vyjadrenie, že v danej veci bola ním zaplatená iba suma 326,86 Eur. Žalobca nevie uviesť ani to, či sa tieto platby v prospech JUDr. Krutého týkajú inej veci, pretože pokiaľ má žalobca vedomosť, iné exekučné konanie tento exekútor voči jeho osobe nevedol. Žalobca je teda toho názoru, že zaplatil za žalovanú sumu 1.063,25 Eur, a preto má jednoznačne nárok na to, aby mu tieto finančné prostriedky zaplatila žalovaná v plnej výške.

Žalovaná, resp. jej opatrovník, ostali v odvolacom konaní nečinní.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody [§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.], preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach 11. mája 2016 o 9,15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 215, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 1, 3 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd dospel k záveru, že uvedený rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Dôvody napadnutého rozsudku zodpovedajú zákonu, preto sa odvolací súd s týmito stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Dôvody, pre ktoré odvolateľ napáda rozhodnutie súdu, môžu byť formálnej aj materiálnej povahy. O formálne nedostatky pôjde vtedy, ak sa vytyka napríklad nedostatočné zistenie skutkového stavu. O materiálne nedostatky rozhodnutia pôjde vtedy, ak sa vytyka nesprávny výklad, či uplatnenie normy hmotného práva a podobne.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu podľa návrhu žalobcu, teda náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta pochybenie súdu v tom zmysle, že súd sa mal snažiť o presné zistenie rozhodujúcich skutočností na vydanie rozsudku, odvolací súd poukazuje na to, že navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1), pričom povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť (po ich vykonaní a vyhodnotení) ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie účastníka. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za

preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva, v danom prípade na žalobcovi. Je potrebné zdôrazniť, že iné než navrhnuté dôkazy súd vykonáva iba výnimočne.

Okamih vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, je rozhodným okamihom pre možnosť predkladania alebo označovania dôkazov spôsobom uvedeným v § 120 ods. 1 O.s.p.. Z ust. § 120 ods. 4 O.s.p. totiž vyplýva, že súd je povinný poučiť účastníkov o tom, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, teda uznesenia podľa § 118 ods. 4 O.s.p..

Z obsahu zápisnice o pojednávaní na súde prvého stupňa, konanom 20. januára 2014, vyplýva, že účastníkom bolo dané poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p., po ktorom účastníci zhodne uviedli, že ďalšie návrhy na dokazovanie nepredkladajú.

V súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu, že v konaní je potrebné zohľadniť bankové výpisy z jeho účtu z roku 2011, odvolací súd poukazuje na to, že navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 od. 1 O.s.p.), pričom povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

Odvolací súd nezohľadnil námietku žalobcu, že v priebehu prvostupňového konania nepredložil tento výpis z účtu z r. 2011 z dôvodu ťažšej komunikácie a sluchového postihnutia a že týmto výpisom v danom čase nedisponoval. Žalobcovi boli prostredníctvom Centra právnej pomoci poskytnuté právne služby advokátom, preto návrh na vykonanie dôkazu výpisom z účtu žalobcu nepredstavoval dôkaz, ktorý by v prvostupňovom konaní nemohol byť vykonaný, resp. ktorým by žalobca nedisponoval, nakoľko sa jednalo o jeho účet v banke.

V preskúvanom prípade odvolací súd posudzoval vec v zmysle týchto zásad súdneho konania. Zo spisového materiálu je zrejmé, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno. Súd prvého stupňa teda vykonal potrebné dokazovanie podľa tvrdení a návrhov žalobcu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a jeho rozhodnutie je zákonné.

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že žalobcovi bolo rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Prešov, z 30. októbra 2015, sp. zn. 1N 1912/12 - 6021/15-KaPO, R.z. 67883/2015 odňatý nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne zdôvodnenie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.